

**BİR HZ. HÜSEYİN ÂŞIĞI: SON
ASRIN MEÇHUL ŞAIRLERİNDEN
BAHREDDİN DÎVÂNI 'NDAKİ
KERBELÂ MERSİYELERİ**

A LOVER OF HZ. HUSSEİN:
KERBELA DIRGES IN DIWAN OF
BAHREDDİN WHO UNKNOWN POETS
THE LAST CENTURY

ÖZET

Hz. Hüseyin'in şehit edilişini anlatan Kerbelâ mersiyeleri, Kerbelâ olayının gerçekleştiği tarihten bu yana İslâm dünyasında birçok şair tarafından yazılmıştır. Kerbelâ mersiyeleri, divanlarda ve başka eserler içinde yer almaktadır.

Bu yazıda, kabaca 19. yüzyılın ikinci yarısı ile 20. yüzyılın ilk yarısında ömür sürdüğü anlaşılan Bahreddîn'in bilinen tek nüshası M. Fatih Köksal'ın şahsi kütüphanesinde yer alan divanındaki değişik nazım şekillerinde kaleme alınmış yirmi sekiz Kerbelâ mersiyeleri tanıtılacaktır. Şiirlerinde Bahreddîn'le birlikte Bahrî mahlasını da kullanan şairin, şiirlerinden Sha'bâniyye tarikatine mensubiyeti anlaşılmakla beraber mersiyelerinde Hz. Hüseyin'e büyük bir sevgi beslediği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bahreddin, Bahreddin Divanı, Kerbelâ, Mersiye, Kerbelâ mersiyeleri.

¹ Arş. Gör., Ahi Evran Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü.

ABSTRACT

Kerbelâ dirges which decribing the seizure of a martyr of Hz. Hussein, written by a lot of poets from the date on which the Kerbelâ event occurred in the world of İslâm. Kerbelâ dirges are located at diwans and other works.

In this article, will be introduced twenty eight Kerbelâ dirges at the Bahreddîn diwan which is unique copy in M. Fatih Köksal's personal library. Bahreddîn roughly apparently lived at the second half of the 19. century with the first half of the 20. century. He wrote poems under the pseudonym Bahri and Bahreddîn, and he belong to Shabaniyye sect. In this dirges, have been seen fed by poet a great love for Hz. Hussein.

Key words: Bahreddîn, Diwan of Bahreddîn, Kerbelâ, Dirge, Kerbelâ dirges.

GİRİŞ

Asırlardır bütün Müslümanları derinden etkileyen ve Hicrî 10 Muharrem 61 (Mîlâdî 10 Ekim 680) tarihinde meydana gelen Kerbelâ hadisesi² edebiyatımızda geniş bir şekilde işlenmiştir.

² Kerbelâ hadisesi ile ilgili bkz.: Köksal 1984; Algül 2009.

Kerbelâ mersiyeleri³, makteller⁴ ve muharremiyeler⁵ Kerbelâ hadisesi etrafında teşekkürül etmiş edebî eserlerdir.

Merskiye; Arap, Fars ve Türk edebiyatlarında özellikle ölenin veya kaybedilen değerlerin ardından onu öven ve kaybının üzüntüsünü terennüm eden şiirlerin genel adıdır (Toprak, 2004: 215).

Kerbelâ mersiyeleri, İslâm tarihinin önemli bir olayı durumunda olan Hz. Hüseyin'in şehit edilişini konu edinen mersiyelerdir. Arap edebiyatında H. 61'deki bu olayı hemen takip eden zamanlarda söylenmeye başlayan mersiyeler, İran edebiyatında şîiliğin resmî mezhep olarak kabul edildiği XVI. yüzyıldan itibaren görülür. Türk edebiyatında ise İran edebiyatına göre daha önce (XV. yüzyıl) yazılan Kerbelâ mersiyeleri vardır (Çağlayan, 1997: 72).

Bu yazıda Bahreddîn isimli şairin divanındaki Kerbelâ mersiyeleri muhteva yönünden incelenerek ve mersiyelerin metnine yer verilecektir.

A. Bahreddîn Kimdir?

Şairin kimliği hakkında kaynaklarda hiçbir bilgiye ulaşamadık. Şiirlerinden Halvetî olduğu, Halvetiliğin Şâ'bâniyye koluna mensup olduğu anlaşılmaktadır.

³ Merskiye ve Kerbelâ mersiyeleri ile ilgili bkz.: Çağlayan 1997; Toprak 2004; Çiftçi 2008; Arslan - Erdoğan 2009.

⁴ Maktel hakkında bkz.: Karahan 1939; Güngör 2003.

⁵ Muharremiye hakkında bkz.: Uzun 2006.

Dîvân' daki 46. Şiirde Halvetilerin özellikleri anlatılmaktadır ve şiirin redifi de "Halvetilerdir"dir:

Bülbül-i şeydÀ Òalvetilerdir

Hem gül-i raènÀ Òalvetilerdir

(46/1)

Aşağıdaki iki beyitte Şa'bân-ı Veli'den "pirimiz" ve "pîrim" şeklinde bahsetmektedir:

MuâufÀ cÀnlar cÀnÀnı MurtaøÀ cümlesiñ cÀnı

Seyyid YaóyÀ maèden kÀnı ŞaèbÀn Velidir pîrimiz

(94/9)

èAzm edelim rÀhına pîrim SulùÀn ŞaèbÀn'ıñ

cÀn verelim uàruna pîrim SulùÀn ŞaèbÀn'ıñ

(208/1)

Ayrıca Dîvân' daki 78. ve 79. şiirlerde Şa'bânîlerin vasıfları anlatılmaktadır, redifleri "Şa'bânîler"dir:

Kün fe-kÀnıñ óükmüne fermÀn olur ŞaèbÀnîler

Ol sarÀy-ı vaódete mihmÀn olur ŞaèbÀnîler

(78/1)

Cevher-i dürr-i hakîkat baóridir ŞaèbÀnîler

Menbaè-ı èilm-i ledünnüñ şehridir ShaèbÀnìler

(79/1)

133. şair de "Şa'bân'a gel" rediflidir:

èilm-i memdýó ister iseñ óikmet-i ShaèbÀn'a gel

Óaúla vuâlatsa murÀdiñ himmet-i ShaèbÀn'a gel

(133/1)

173. şirde de Şa'bân-ı Velî'den bahsedilmektedir: redifi
"meded yâ Sultân Şa'bân"dır:

èÁciz geldim úapıña meded yÀ SulùÀn ShaèbÀn

èArø etdim óÀl ùapıña meded yÀ SulùÀn ShaèbÀn

(173/1)

260. şirde de Şa'bân-ı Velî'den bahsedilmektedir. Redifi
"Şa'bân-ı Velî"dir:

Óarf ü ãavtla medó olunmaz ShaèbÀn-ı Velî

Úalb-i èÀşıúıñ çerÀàı mÀhímiz ShaèbÀn-ı Velî

(260/1)

Bahreddin hakkında ulaşabildiğimiz tek yazılı kaynak
Abdülbaki Gölpinarlı'nın Alevî Bektaşî Nefesleri isimli

eseridir. Eserin sonunda, şairin Dîvân'ında da yer alan bir şiiri vardır:

Şiirin Dîvân'da yer alan şekli:

- 1 Bilmem ne óÀl oldu baña
Sen ben miyim ben sen misiñ
CÀn maóv oldu cÀnÀn beúÀ
Sen ben miyim ben sen misiñ

- 2 MekÀn gözden oldu nihÀn
Sen olduñ her yere èayÀn
Sen ben ben sensiñ bì-gümÀn
Sen ben miyim ben sen misiñ

- 3 KÀfir oldum hep mevcýda
Varım verdim sen maèbýda
Úıldım naôar bu vücyda
Sen ben miyim ben sen misiñ

- 4 Küfrüm ìmÀn oldu benim
Cismim cÀnÀn oldu benim
Eski varım n'oldu benim
Sen ben miyim ben sen misiñ

- 5 LÀhut oldu hep kÀéinÀt

Úalúdı aradan mümkünât
Baóreddin oldu bir åerÅb
Sen ben miyim ben sen misiñ

Şiirin eserde yer alan şekli (Gölpınarlı 1992: 327):

Hüseynî Makamında Nefes

- 1 Bilmem ne hal oldu bana
Ben sen miyim sen ben misin
Can mahvoldu canan beka
Ben sen miyim sen ben misin
- 2 Gözden nihan oldu mekan
Sen oldun her yerde iyan
Sen ben, ben sensin bi güman
Ben sen miyim sen ben misin
- 3 Kâfir oldum hep mevcûda
Varım verdim sen mabûda
Kıldım nazar şu vücûda
Ben sen miyim sen ben misin
- 4 Küfrüm iman oldu benim
Cismim canan oldu benim
Eski varım noldu benim

Ben sen miyim sen ben misin

5 Lâhut oldu hep kâinat
Çıktı aradan mümkünat
Bahrettin oldu bir serap
Ben sen miyim sen ben misin

B. Dîvân

Dîvân'ın tespit edilebilen tek nüshası M. Fatih Köksal'ın şahsi kütüphanesinde Yz. 27, D. 2 numarada kayıtlı bulunmaktadır.

Nüsha tavsifi:

295x210 mm, 235x165 mm ölçülerinde, sırtı gri bez kaplı kapakları ebrulu, çizgili büyük boy deftere, 45 yaprakta, 25 satırlı, başlıklar yeşil, yazılar siyah mürekkeple ve rik'a hatla yazılmış. Kırmızı mürekkeple çift sütun üzerine cedvelli. 1b yüzündeki "Dîvân-ı Bahreddin" başlığı yeşil ve kırmızı renkli çiçek-yaprak bezemesiyle mihrabiye tarzında süslenmiş. Deftere sayfa numaraları verilmiştir. Dîvân'ın sonunda "Pek muhterem Hamdi Beg ağabegime hediye-i nâçîzânem olmak üzere 20 Nisan 944" ibaresi ve altında bir imza bulunmaktadır. Dîvân netninden sonra "Mürşidlerin Evsâfi Hakkında Mühim Menkîbe" başlığı altında tasavvufî bazı kelâm nevcuttur.

Baş: Hamdü li'llah besmeyle bed' oldu ibtidâ

Nokta-i bâdan zuhûr itdi kitâb-ı Kibriyâ

Son: Mustafâ ismim visâl buldum bu dem Hâlikîma

Yazdı bu târîhi Bahreddîn gulâm-ı Halvetî

Eserin vikaye yaprağında "Dîvân-ı Bahreddîn, Müstensihi: İsmâ'il Nu'mân, 1359 Bursa" kaydı yer almaktadır. Dîvân'ın sonunda "Pek muhterem Hamdi Beg ağabegime hediye-i nâcîzânem olmak üzere 20 Nisan 944" ibaresi ve altında bir imza bulunmaktadır.

Eserde toplam 298 şiir yer almaktadır. Şair bazı şiirlerinde "Bahreddîn" bazlarında ise "Bahri" mahlasını kullanmaktadır. Eserde göze çarpan önemli bir husus şiirlerin çoğunda aruz hatalarının olduğunu söylemektedir.

Bahreddîn Dîvânı'nda yirmi sekiz adet Kerbelâ mersiyesi bulunmaktadır. Ayrıca şairin mersiye olarak kabul edemeyeceğimiz bazı şiirlerinde de ehl-i beyte olan sevgisinin ne kadar derin olduğu görülmektedir.

C. Dîvân'daki Kerbelâ Mersiyelerinin Muhtevâsı

Dîvân'daki Kerbelâ mersiyelerine baktığımızda genellikle hadisenin meydana geldiği Muharrem ayına deðinildiðini görmekteyiz: Muharrem ayı mersiyelerde Muharrem, mâh-ı

Muharrem, Muharrem mâhi, sehr-i mâtem şeklinde
belirtilmektedir:

èÁşıúÀn mÀh-ı Muóarrem gelse úan aàlar úamu
Yoú baña mÀh ile sÀl her Àn gõñül óayrÀnidır

(6/4)⁶

Muóarrem mÀhıdır bugün mÀtem úil ey dilÀ mÀtem
Şehid oldu Óuseyn-i maôlym mÀtem úil ey dilÀ mÀtem
SelÀmullÀh şÀh Óuseyn'e ãad hezÀr şÀhim Óuseyn'e
Laènet úÀtil-i Óuseyn'e Àh Óasan vÀh Óuseyn'e

(11/1)

Göñül Àlyde oldu derd ü àamla sehr-i mÀtemde
SiyÀh-ı óuzn ü hicrÀn ãardi etrÀfımı bu demde
(22/1)

Muóarrem mÀhınıñ cumèa gününde ŞÀh şehid oldu
O maôlym ehl-i beyt beyninde mÀtem Àh şedid oldu
ÌmÀn ehli eder feryÀd óarÀret vaútidir şimdi
O òÀéin fitne-i MervÀn'a laènet vaútidir şimdi
(24/2)

⁶ Bu ve bundan sonraki numaralandırmada ilk sayı metindeki şiirlerin numarasını ikinci sayı ise o şiirin misra veya bendini göstermektedir.

Şair, birçok yerde Kerbelâ'da yaşananları adeta orada kendisi de varmış gibi anlatmıştır. Ayrıca, bu hadisenin anlatılamayacağını, kalemin yazmaktan âciz olduğunu, hikmetinin ancak Allah tarafından bilineceğini de söyler:

Ben dedim bu mÀddeniñ tafâilini eyle beyÀn
Dedi Baóri òarf u ãavtla fehm olunmaz mÀ-cerÀ

(1/5)

Óarf ü ãavt u èakl u fikr bu nükteyi olmaz muóìù
Bu muãibet óikmetinancaú bılır Rabbü'l-vedýd

(2/3)

Mersiyelerde en çok işlenen konulardan biri Hz. Hüseyin'in Kerbelâ'da susuz bırakılmasıdır (24/5, 3/4, 14/4, 4/7, 7/2, 11/7, 20/3, 21/2). Hatta bir beyitte Fırat'a bile hayâsız denilmiş ve kıyamete kadar kan aksın ve ondan kimse içmesin şeklinde beddua edilmiştir:

Vermedi bir úaûre ãuyu ol FırÀt-ı bì-óayÀ
Óaşre dek tÀ úan aúsın içmesin andan bir er

(7/3)

C. 1. Yas

Mersiyelerde dikkati çeken hususlardan biri de şairin Kerbelâ vakasından derin bir istirap duyduğudur. Acıdan şairin arz ve sema, arş ve yer başına zindan olur, vücut mülkü baştan başa yanar, kebaba döner, çâk çâk olur, gece gündüz kan ağlar, nâle ve feryâdi arşa erişir, inlemesi ve ağlaması halkı rahatsız eder, bağıri kan olur, ehl-i beytin âhindan mecnuna döner, cihâni gözü görmez, vücudu umman olur, varlığı al kana boyanır, gözü bir an rahat uyku görmez, yediği katran içtiği hamîm (çok sıcak, kaynar nesne) olur, vs.:

Áh bugün neşée-i sÿzÀna oldum mübtelÀ
Başima zindÀn olur arø u semÀ èarş u åerÀ
(1/1)

Bu Baóreddin derd ile úanlar döker dem-be-dem
Ehl-i beyt óaúúi için raóm eyle òayru'l-enÀm
(13/7)

Gözüm görmez cihÀní her nefes dil Àh u zÀr eyler
Vücydum mÀtem-i ŞÀh-i şehidle oldu bir èummÀn
(19/3)

O maôlým ehl-i beytiñ zÀrını Baórì ùuyar her an
Anıñçün her ùaèèÀm úaùrÀn u meşrÿbÀt óamım oldu
(27/5)

Şair başkalarını da yas tutmaya teşvik eder:

Sever iseñ MuãùafÀ' yı òamse-i Ál-i èAbÀyı
Ùut mÀtem-i KerbelÀeyı şÀh Óuseyn' im ne óÀldedir

(4/10)

Mersiyelerde şairin yanı sıra cansız varlıklar da yas tutar. Ehl-i beytin sûzuna cihân yanar, arş-i a'lâ kan döker, cümle kâinat mâtem tutar, yer ve gök kan ağlar, semâvât u zemîn inler, âsumân ağlar, kevn ü mekân inler, arş ve kürs durmadan ağlar:

Ehl-i beyt Àh feryÀd eyler èarsı kürs ùurmaz aàlar
Ol òÀk nice úarÀr eyler şÀh Óuseyn' im ne óÀldedir

(4/4)

Àh iñler kevn ü mekân mÀtem úilar ehl-i ìmân
Úan döker muóibb-i òÀnedân şÀh Óuseyn' im ne óÀldedir
(4/8)

èArş u kürsi efàân edip nÀlân eder
MÀtem ile çaròi siyÀh eylegil

(9/2)

C. 2. Övgü

Mersiyelerde, övülen kişilerin başında Hz. Hüseyin gelmektedir. Hz. Hüseyin; Hakk'ın nûru yüzünde zâhir, Muhammed Mustafâ'nın göz sevinci, Şâh-ı şehîd, müminlerin rehberi, şehidlerin serdarı, yektâ-yı kudret, dürr-i pâk-i Mustafâ, vs. şeklinde övülmektedir.

Hz. Hüseyin ile birlikte, Hz. Muhammed, Hz. Fatma, Hz. Hatice ve on iki imam çeşitli vasıflarla övülmektedir:

Vechiñde ôÀhir nýr-ı Óaú ceddiñ Muóammed yÀ Óuseyn
Óaú içindir lÀ raybe fîh saña muóabbet yÀ Óuseyn

Òayru'n-nisÀdir maèdeniñ gevherisiñ ŞÀh Óaydar'ıñ
Faòr-i resyldur rehberiñ cÀhîñ velÀyet yÀ Óuseyn

Müéminlere rehber olduñ Óaú yolunda cÀna úiydîñ
Şehidlere serdÀr olduñ rütbeñ şehÀdet yÀ Óuseyn

ÕÀtıñ ãifÀt oldu Óaúú'a èibret-nümÀ olduñ òalúa
Vüçyüduñ oldu muùlaúÀ yektÀ-yı úudret yÀ Óuseyn

(17/1-4)

Úurratü'l-èayn-ı Muóammed MuãùafÀ ibni èAli
MÀderi Òayru'n-nisÀdir hem velîler ekmeli
EnbiyÀé-i sÀlifin ŞÀh-ı şehiddir efêali
MÀverÀ-yı nýr durur nýr-ı Muóammed MuãùafÀ
èAndelibiz li maèallÀh bÀàídır gül-zÀremiz

Rehberimizdir Óuseyn hem mÀtem-i envÀremiz

(8/4)

Óadice sìne-i ãÀf àarúa-i elùÀf-i Aómed'dir
O pÀk èiãmet-serÀ óaúúí èadýdan intiúÀm al

Çü úildiñ nÀzenin èarş u berin aúdemü'l-úadem
HemÀn Òayru'n-nisÀ óaúúí èadýdan intiúÀm al

CihÀna ser-firÀz úildiñ cemìè óusn ü aòlÀú ile
Óasan-i Òulú-i RıøÀ óaúúí èadýdan intiúÀm al

(10/2-4)

BÀà-i óusnùndür anıñ firdevsi tezyìn eyleyen
Kemter-i Zeynü'l-èAbÀ'yım il ne derse úo desin

Aldı nýrundan øiyÀ şems ü úamer ol dilberiñ
ÇÀker-i BÀúır şehÀyım il ne derse úo desin

Lebleri òamr-i ezel oldu cihÀna Caèfer' iñ
Ol ÍmÀma pìşvÀyım il ne derse úo desin

Mÿsi-i KÀôım gibi sulùÀna úul oldum şükür
MeddÀó-i èAli RıøÀ'yım il ne derse úo desin

Edemez dil vaãfını şÀhım Takiyyü'-s-ser-veriñ

Ben muóibb-i ŞÀh NekÀ'yım il ne derse úo desin

ŞÀh Óasan el-èAsker' iñ kÀn-ı seòÀsından müdÀm

Ben ümid-kÀr-ı èaùÀyım il ne derse úo desin

Mehdì'dir ol ser-veriñ ismi hidÀyetdir işi

Mehter-i ãÀóib-livÀyım il ne derse úo desin

(16/4-10)

C. 3. Dua ve Beddua

Mersiyelerde, Hz. Hüseyin'in ve yanındakilerin şehit edilmesinden duyulan üzüntüden dolayı, duadan çok beddua yer almaktadır. Dua edilen beyit:

Bu Baóreddìn derd ile úanlar döker dem-be-dem

Ehl-i beyt óaúúi için raóm eyle òayru'l-enÀm

(13/7)

Beddua edilen kişilerin başında Yezid gelmektedir. Ayrıca, Yezid'in kavmine, ona tabi olanlara, ceddine, İbni Ziyâd'a ve İbni Sa'd'a da beddua edilmektedir:

Laènet saña úavmine ãad hezÀr hem ceddine

HevÀ-yı nefse uyup úaãd etdiñ maôlýmÀna

(21/7)

Laènet olsun ol Yezid' in tÀbièine ãad hezÀr
MaôlŷmÀn-i ehl-i beyte ôulm ile etdirdi zÀr
äayd-i ôÀlim MuãùafÀ evlÀdını úildi şikÀr
Cümlesin èuryÀn edip sevú etdi ŞÀm'a nÀ-bekÀr
YÀd edip bu úiââayı iñler hemÀn iñler hemÀn
Úan döküp derd ile Àh derler amÀn dirler amÀn

(15/4)

Ryz şeb ibni ZiyÀd'la ibni Saèd'a laènet
Bu òuây aa mübtelÀy im YÀ Óuseyn-i KerbelÀ

(23/8)

C. 4. Adı Geçen Kişiler

Mersiyelerde en çok adı geçen kişi şüphesiz Hz. Hüseyin'dir. Onunla birlikte Hz. Muhammed, Hz. Hatice, Hz. Fatma, dört halife, On İki İmam (1. İmam Ali el-Murtazâ 2. Hasan el-Hulk er-Rızâ 3. Hüseyin Şâh-i Şehîd-i Kerbelâ 4. Ali Zeynel Âbidîn 5. Muhammed Bâkır 6. Cafer es-Sâdîk 7. Mûsâ Kâzım 8. Ali Rızâ 9. Muhammed et-Takî 10. Ali en-Nakî 11. Hasan el-Askerî 12. Muhammed Mehdî) ismen, on dört masum ise "çârded ma'sûm" şeklinde diğer İslâm büyükleri olarak anılırlar.

Kötü olarak anılan kişilerin başında Yezid gelmektedir. Kötü olarak anılan diğer kişiler: Kufe valisi İbni Ziyâd (İbni

Mercân olarak da geçmekte), ordu komutanı Ömer bin Sa'd, Valiyi Hz. Hüseyin'e saldırması için tahrik eden, Hz. Hüseyin'e ilk saldırganlardan ve yanındakileri de ısrarla saldırımıları için tahrik eden Şimr.

MERSİYELER

1*

Vezin: - . - - / - . - - / - . - - / - . -

- 1 Áh bugün nesh e-i s yz na oldum m btel 
Ba ima zind n olur ar  u sem  e ars u  er 
- 2 C n su l etdim dile bu o ayrete b e i  nedir
Der a  afil l le-reng oldu zem n-i Kerbel 
- 3 S yledim neden  izard  ol zem n-i mu terem
Der  eh d oldu o v d lerde d rr-i Mu uaf 
- 4 Ben dedim n - a  m   eh d eylediler onu⁷
Der o ma  ymlarda  ann eder misi  nef    hev 
- 5 Ben dedim bu m ddeni  taf ilini eyle bey n

* 4. sayfa, 13. şiir.

⁷ Misra n vezni bozuk.

Dedi Baóri òarf u ãavtla fehm olunmaz mÀ-cerÀ

2*

Vezin: - . - - / - . - - / - . - - / - . -

- 1 N'oldu ey dil yine yandı ser-te-ser mülk-i vüçyd
ŞÀh Óuseyniñ úlääasın èayn-ı göñül úildı şühýd
- 2 Nicédir ol úläääa bildir sen bize ey meh-liúÀ
Der nice taèrif edem bu mÀddeyi yoúdur óudýd
- 3 Óarf ü ãavt u èakl u fikr bu nükteyi olmaz muóiu
Bu muãibet óikmetinancaú bilir Rabbü'l-vedýd
- 4 èilm-i óÀdiå nice idràk eylesin bu úlääayı
Óayretinden ins ü cinn mest bì-mecÀl úildı súcýd
- 5 Ehl-i beytiñ sÿzudur Baóreddìn'i eden kebÀb
äad hezÀr olsun selÀm her birine miål-i Uóýd

3*

Vezin: - . - - / - . - - / - . - - / - . -

- 1 Ey ãabÀ şÀh-ı şehidimden baña ver bir òaber

* 14. sayfa, 40. şiir.

* 17. sayfa, 53. şiir.

KerbelÀ' ya uàradıñ mì onda gördüñ mü eåer
Nýr-ı vüçyüdu tià-ı aèdÀ ile şöyle ser-te-ser
Güller açmış úadd-i mevzÿnu gÿyÀ miål-i şecer
Nice cüréet eyledi bu kÀra melèÿn Şimr-i òar
Laènet olsun ol óabiåe óaşre dek etmem øarar

- 2 Ol Yezid-i bed-fièÀl bilmez Muóammed óürmetin
Ümmetiymem deyü eyler daèvÀ-yı nekbetin
Ôulm edip yiúdı nübüvvet gülşeniniñ şevketin
Şüphe yoú bulmaz o ôÀlimler ÔudÀ'nıñ raómetin
Nice cüréet eyledi bu kÀra melèÿn Şimr-i òar
Laènet olsun ol óabiåe óaşre dek etmem øarar
- 3 ŞÀh-ı dìn miórÀb u minberdi imÀn aãóÀbına
Sírr-ı õÀtı secdegÀh-ı lÀ raybe fih⁸ erbÀbına
Íbni MercÀn úilmadı óürmet resyl evlÀdına
KÀfir oldu Saèd' iñ oàlu ùayanıp èinÀdına
Nice cüréet eyledi bu kÀra melèÿn Şimr-i òar
Laènet olsun ol óabiåe óaşre dek etmem øarar
- 4 Gör ne melèÿndur gürÿh-ı òÀéinullÀhi úor
Cìfe-i dünyÀ için dìn-i ResylullÀh'ı úor
Cümlesi emr-i Yezid ile olur dergÀhi úor
Bir içim ãu vermeyip sÿzÀn içinde şÀhı úor
Nice cüréet eyledi bu kÀra melèÿn Şimr-i òar

⁸ "O'nda (Kur'ân) asla şüphe yoktur." Bakara, 2/2.

Laènet olsun ol óabiåe óaşre dek etmem øarar

5 Bu cefÀya olmadı rÀøì CenÀb-ı KibriyÀ
Úan döker tÀ óaşre dek billÀh Muóammed MuãùafÀ
SÀúi-i Kevåer iken èaùşÀndır el-Àn MurtaøÀ
MÀtemiyle çÀk çÀk oldı veli Baóri gedÀ
Nice cüréet eyledi bu kÀra melèýn Şimr-i òar
Laènet olsun ol óabiåe óaşre dek etmem øarar

4*

Vezin: 8'li hece ölçüsü⁹

1 BÀd-ı ãabÀ bir òaber ver
ŞÀh Óuseyn' im ne óÀldedir
Ehl-i beytden bir eåer ver
ŞÀh Óuseyn' im ne óÀldedir

2 KerbelÀ' ya uàradıñ mi
ŞÀh Óuseyn' imi gördüñ mü
PÀyine yüzüñ sürdüñ mü
ŞÀh Óuseyn' im ne óÀldedir

3 AllÀh için olsun ãabÀ
Bir ùoàru cevÀb ver baña

* 17-18. sayfa, 54. şirir.

⁹ Şiirin bazı misraları "müstef' ilün müstef' ilün" kalıbına uymakla beraber, vezni 8'li hece ölçüsüdür.

Nicedir Ál-i MuãùafÀ

ŞÀh Óüseyn' im ne óÀldedir

4 Ehl-i beyt Àh feryÀd eyler
èArş [u] kürsì ùurmaz aàlar
Ol òÀk nice úarÀr eyler
ŞÀh Óüseyn' im ne óÀldedir

5 Ceddi Muóammed MuãùafÀ
Pederi şÀh-ı lÀ fetÀ
MÀderi bil Òayruén-nisÀ
ŞÀh Óüseyn' im ne óÀldedir

6 Ol vÀdide nice óÀli
Óaú' dan àayrı yoú muèini
Yezid ãarmış civÀrını
ŞÀh Óüseyn' im ne óÀldedir

7 Bir úaùre ãu vermez ôÀlim
Yanar ehl-i beyt-i maôlym
Şehid oldu bunca maèäým
ŞÀh Óüseyn' im ne óÀldedir

8 Áh iñiler kevn ü mekÀn
MÀtem úilar ehl-i ìmÀn
Úan döker muóibb-i òÀnedÀn

ŞÀh Óüseyn' im ne óÀldedir

- 9 MaôlýmÀn-ı ehl-i beytiñ
ÒÀline aàlar ÀsumÀn
Arø u semÀ nemnÀk olur
ŞÀh Óüseyn' im ne óÀldedir
- 10 Sever iseñ MuâùafÀyı
Òamse-i Ál-i èAbÀyı
Ùut mÀtem-i KerbelÀéyı
ŞÀh Óüseyn' im ne óÀldedir
- 11 Óasret ile ãubó u mesÀ
Dem çek cigerden dÀéimÀ
CÀniñ fedÀ úil BaóriyÀ
ŞÀh Óüseyn' im ne óÀldedir

5*

Vezin: - . - - / - . - - / - . -

- 1 MÀtem-i Àl-i èabÀdan àayrı kÀr
Úilmadı gönlüm hemÀn ãayd u şikÀr
Ben muóibb-i MuâùafÀ' yam ÀşikÀr
ÎotiyÀr etdim bu kisbi kÀr u øarar

* 21. sayfa, 65. şiir.

èAşú ile Àl-i èabÀya cÀn niåÀr

Eyledim úalmadı elde iòtiyÀr

2 Ey eden ümmid ÒudÀ' nıñ raómetin
 Õikr edip úan döken alan miónetin
 Úıl tefekkür şÀh Óüseyn' iñ rıóletiñ
 Bulmaú isterseñ Muóammed şefkatiñ

èAşú ile Àl-i èabÀya cÀn niåÀr

Eyledim úalmadı elde iòtiyÀr

3 Ehl-i kisÀya ãalÀt úıl ãubó u şÀm
 Ùolmasın göñle şuàul-i iótışÀm
 Gözlerinden úan revÀn olsun müdÀm
 Bendelikden anlara budur merÀm
 èAşú ile Àl-i èabÀya cÀn niåÀr
 Eyledim úalmadı elde iòtiyÀr

4 Áh nice úilmaz göñül Àh-i ferÀà
 GülsitÀn-ı MusùafÀ' ya úondı zÀà
 Ál-i SüfyÀn' i tevellÀdan ıraà
 Ol ki emrÀø-ı derÿnuñ ola ãaà
 èAşú ile Àl-i èabÀya cÀn niåÀr
 Eyledim úalmadı elde iòtiyÀr

5 Keşti-i Àl-i èabÀya ol süvÀr
 Dü cihÀn içre olursuñ baòtiyÀr

Úıl naôar esrÀr-ı hÿ var ÀşikÀr
Óubb-i Àl ol BaóriyÀ yoú özge kÀr
èAşú ile Àl-i èabÀya cÀn niâÀr
Eyledim úalmadı elde iòtiyÀr

6*

Vezin: - . - - / - . - - / - . - - / - . -

- 1 Rÿz [u] şeb úan aàlar çes(i)m KerbelÀ hengÀmidır
Her seóer ôÀhir olan óumret Óuseyn'iñ úanıdır
- 2 Bu belÀ-yı KerbelÀ emr-i ezeldir lÀ-cerem
Lìk úalbimde yanan farù-ı muóabbet nÀridır
- 3 Oldı rÀøì bu belÀya şÀh Óuseyn-i KerbelÀ
Eyleyen nÀlÀn beni bil ehl-i beytiñ zÀridır
- 4 èAşıúÀn mÀh-ı Muóarrem gelse úan aàlar úamu
Yoú baña mÀh ile sÀl her Àn göñül óayrÀnidır
- 5 Eylemez taóäiä göñül bir mÀh-ı mÀtem úilmâài
Her nefes Àh u emÀn bu Baóri'niñ güftÀridır

7*

* 22. sayfa, 67. şiir.
* 22. sayfa, 70. şiir.

Vezin: - . - - / - . - - / - . - - / - . -

- 1 Yansın èÀlem ser-te-ser [hiç] úalmasın õerre eâer
Maèdým olsun baór u ber ehl-i bey(i)tden yoú òaber
- 2 Nicedir ÀhvÀlleri [hem] KerbelÀ' da óalleri
Baàlı her cÀnibleri èaùşÀndır şÀh-i Kevâer¹⁰
- 3 Vermedi bir úaùre ãuyu¹¹ ol Fîrât-i bì-óayÀ
Óaşre dek tÀ úan aúsin¹² içmesin andan bir er
- 4 Ôulmetde úaldi èÀlem ol şÀh düşünce òÀke¹³
Óayrete düşdü cihÀn yanmadı şemèa [vü] şerer
- 5 BaóriyÀ her dem-be-dem gözleriñ úan aàlasın¹⁴
MÀtem-i ehl-i beytden àayrı hiç bilmem keder

8*

Vezin: - . - - / - . - - / - . - - / - . -

- 1 Cÿş edip derd-i derýnum tÀzelendi yÀremiz
Yoúdur Àó u fiàÀndan àayrı hiç bir çÀremiz
KerbelÀ vÀdilerinde ser-nigÿn meh-pÀremiz

10 Misrain vezni bozuk.

11 Vermedi bir úaùre ãuyu: metinde "Bir úaùre ãu vermedi".

12 Óaşre dek tÀ úan aúsin: metinde "Úan aúsin tÀ óaşre dek".

13 Misrain vezni bozuk.

14 Beytin her iki misrainda da vezin bozuk.

* 29. sayfa, 95. şiir.

Hicr ile óayretlere düşdü bu dil-i ÀvÀremiz
èAndelibiz li maéallÀh¹⁵ bÀàídır gül-zÀremiz
Rehberimizdir Óuseyn hem mÀtem-i envÀremiz

2 Ôulm ile söndürdüler nýr-ı çerÀà-ı Aómed'i
Öýnla¹⁶ tezyin tdiler ol serv-úaddi úÀmeti
Şuèle urdu èars-ı aélÀya o òýnuñ óumreti
Úildı cümle kÀéinÀt mÀtem añıp bu mióneti
èAndelibiz li maéallÀh bÀàídır gül-zÀremiz
Rehberimizdir Óuseyn hem mÀtem-i envÀremiz

3 Bilmedi miúdÀrin ol şÀhiñ güryh-ı ôÀlimin
Yíudilar bÀà-ı nübüvvet kişveriniñ gülşenin
Laènetu'llÀhi èalÀ úavm-i Yezid-i ecmaèin
ÒÀnedÀn-ı MuãùafÀ oldı úamu mÀtem-güzin
èAndelibiz li maéallÀh bÀàídır gül-zÀremiz
Rehberimizdir Óuseyn hem mÀtem-i envÀremiz

4 Úrratü'l-èayn¹⁷-ı Muóammed MuãùafÀ ibn-i èAli
MÀderi òayru'n-nisÀdır hem veliler ekmeli
EnbiyÀ'-i sÀlifin şÀh-ı şehiddir efêali
MÀ-verÀ-yı nýr durur nýr-ı Muóammed MuãùafÀ

15 "Benim Allah ile...". Lì maéallÀh, "Benim Allah ile öyle anlarım olur ki, ne bir mukarreb melek, ne de gönderilmiş bir nebi öyle bir yakınlığı elde edebilir." meâlinde rivayet edilen sözden alınmadır (Yılmaz, 1992: 115).

16 Öýnla: metinde "Öýn ile".

17 "Göz bebeği, göz sevinci (gönül açan)". Bu tabir, göz nûru, gözün aydın olacağı nimet gibi mânâlara gelir; daha çok evlat ve çok değer verilen şeyler için kullanılır. Kur'ân'da üç yerde geçer: Furkân, 25/74; Kasas, 28/9; Secde, 32/17 (Yılmaz, 1992: 96).

èAndelibiz li maèallÀh bÀàídır gül-zÀremiz

Rehberimizdir Óuseyn hem mÀtem-i envÀremiz

- 5 Derd ile gel tÀzele Baóri gedÀ bu mÀtemi
NÀle vü feryÀdını èarşa erişdir her demì
Çün zemìn ü ÀsmÀn döker bu mÀtemle nemi
Bu güne óürmet úilan olur [o] şÀhiñ maóremi
èAndelibiz li maèallÀh bÀàídır gül-zÀremiz
Rehberimizdir Óuseyn hem mÀtem-i envÀremiz

9*

Vezin: - . - - / - . - - / - . -

- 1 Dil Muóarrem'dir bugün Àh eylegil
Derd-i ehl-i beyt ile vÀh eylegil
- 2 èArş u kürs¹⁸ efàÀn edip nÀlÀn eder
MÀtem ile çaròi siyÀh eylegil
- 3 Úalb evin beytü'l-óazen úil şöyle kim
Derd-i şÀha göñlüñ ÀgÀh eylegil
- 4 Vermedi bir úaùre Àb úavm-i Yezid
CÀn virüben hem-demiñ şÀh eylegil

* 38. sayfa, 128. şiir.

¹⁸ kürs: metinde "kürsi".

5 Laènet et úavm-i Yezid'e rÿz [u] şeb
BaóriyÀ şÀhını penÀh eylegil

10*

Vezin: . - - - / . - - - / . - - - / . - - -

1 ÍlÀhi MuãùafÀ óaúúı èadÿdan intiúÀmím al
èAliyyüél-MurtaøÀ óaúúı èadÿdan intiúÀmím al

2 Óadice sìne-i ãÀf¹⁹ àarúa-i elùÀf-i Aómed'dir
O pÀk èiãmet-serÀ óaúúı èadÿdan intiúÀm al

3 Çü úildıñ nÀzenin èars u berin aúdemü'l-úadem
HemÀn Òayru'n-nisÀ óaúúı èadÿdan intiúÀm al

4 CihÀna ser-firÀz úildıñ cemìè-i öüsн ü aòlÀúla
Óasan òulú-i RıøÀ óaúúı èadÿdan intiúÀm al

5 BeliyyÀtı o òÀk-i KerbelÀ'da anda òatm etdiñ
Öuseyn-i KerbelÀ óaúúı èadÿdan intiúÀm al

6 Aña hem-rÀh olan yoú derd içinde evvel ü Àòir
èAli Zeynü'l-èAbÀ óaúúı èadÿdan intiúÀm al

* 40. sayfa, 134. şiir.

¹⁹ sÀf: metinde "sÀfi".

7 İmÀm BÀúır gibi bì-kes úalup dergÀhına geldim
İmÀm Caèfer hüdÀ óaúúı èadýdan intiúÀm al

8 èAdýlar içre úaldım şÀh İmÀm Mÿsì-yi KÀzımves
O şÀh-ı Belò RıøÀ óaúúı èadýdan intiúÀm al

9 Taúı vü yÀ Naúı hem èAskeri óaúúı èadÀlet úıl
O Mehdì meh-liúÀ óaúúı èadýdan intiúÀm al

10 Baña da ôulm ederler çÀr-deh-i maôlým gibi nÀ-óáu
O nesl-i bÀ-ãafÀ óaúúı èadýdan intiúÀm al

11 Bu Baóre'd-dìn'e nÀ-óáu àadr edeni úoyma uòrÀya
Bu dem Ál-i èAbÀ óaúúı èadýdan intiúÀm al

11*

Vezin: 16'lı hece ölçüsü²⁰

1 Muóarrem mÀhidir bugün mÀtem úıl ey dilÀ mÀtem
Şehid oldu Óuseyn maôlým mÀtem úıl ey dilÀ mÀtem
SelÀmullÀh şÀh Óuseyn'e ãad hezÀr şÀhim Óuseyn'e
Laènet úÀtil-i Óuseyn'e Àh Óasan'a vÀh Óuseyn'e

* 45. sayfa, 150. Şiir.

²⁰ Manzume, mütekerrir murabba gibi yazılısa da vezni 16'lı hece ölçüsündür.

- 2 Eyledi bir fitne MervÀn aàladı zemin ÀsumÀn
Ehl-i ìmÀn oldu giryÀn mÀtem úıl ey dilÀ mÀtem
SelÀmullÀh şÀh Óuseyn'e ãad hezÀr şÀhum Óuseyn'e
Laènet úÀtil-i Óuseyn'e Àh Óasan'a vÀh Óuseyn'e
- 3 Úuruldu bÀzÀr-i fitne Yezid melèÿn emri ile
Úaãd etdi bunca maôlýma mÀtem úıl ey dilÀ mÀtem
SelÀmullÀh şÀh Óuseyn'e ãad hezÀr şÀhum Óuseyn'e
Laènet úÀtil-i Óuseyn'e Àh Óasan'a vÀh Óuseyn'e
- 4 İbni ZiyÀd-i úaltabÀn ehl-i beyte vermez amÀn
Cemè etdi nice ôÀlimÀn mÀtem úıl ey dilÀ mÀtem
SelÀmullÀh şÀh Óuseyn'e ãad hezÀr şÀhum Óuseyn'e
Laènet úÀtil-i Óuseyn'e Àh Óasan'a vÀh Óuseyn'e
- 5 Sevú eyledi KerbelÀ'ya ùuàyÀn etdi MuâùafÀ'ya
Cevr etdi ehl-i èAbÀya mÀtem úıl ey dilÀ mÀtem
SelÀmullÀh şÀh Óuseyn'e ãad hezÀr şÀhum Óuseyn'e
Laènet úÀtil-i Óuseyn'e Àh Óasan'a vÀh Óuseyn'e
- 6 èAmr-i laèindir ser-èasker Şimr çekdi şÀha òançer
Gör n'oldu Àl-i Peyàamber mÀtem úıl ey dilÀ mÀtem
SelÀmullÀh şÀh Óuseyn'e ãad hezÀr şÀhum Óuseyn'e
Laènet úÀtil-i Óuseyn'e Àh Óasan'a vÀh Óuseyn'e
- 7 Vermediler bir úaûre Àb maèäÿmlar şöyle teşne-yÀb

- Cigerleri oldu kebÀb mÀtem úil ey dilÀ mÀtem
SelÀmullÀh şÀh Óuseyn' e ãad hezÀr şÀhum Óuseyn' e
Laènet úÀtil-i Óuseyn' e Àh Óasan' a vÀh Óuseyn' e
- 8 Bu ôÀlimler úılıp daèvÀ İslÀm' iz derlerdi óÀlÀ
Laènet ol úavme dÀéimÀ mÀtem úil ey dilÀ mÀtem
SelÀmullÀh şÀh Óuseyn' e ãad hezÀr şÀhum Óuseyn' e
Laènet úÀtil-i Óuseyn' e Àh Óasan' a vÀh Óuseyn' e
- 9 Ceddi Muóammed MuãùafÀ pederi èAli MurtaøÀ
MÀderleri òayru'n-nisÀ mÀtem úil ey dilÀ mÀtem
SelÀmullÀh şÀh Óuseyn' e ãad hezÀr şÀhum Óuseyn' e
Laènet úÀtil-i Óuseyn' e Àh Óasan' a vÀh Óuseyn' e
- 10 Bilmediler miúdÀrını dökdüler òýn-i laèlini
Esìr edip aèyÀlini mÀtem úil ey dilÀ mÀtem
SelÀmullÀh şÀh Óuseyn' e ãad hezÀr şÀhum Óuseyn' e
Laènet úÀtil-i Óuseyn' e Àh Óasan' a vÀh Óuseyn' e
- 11 Sevú itdiler èuryÀn ŞÀm' a yazmaàa èÀcizdir òÀme
Bu aóvÀl-i perişÀna mÀtem úil ey dilÀ mÀtem
SelÀmullÀh şÀh Óuseyn' e ãad hezÀr şÀhum Óuseyn' e
Laènet úÀtil-i Óuseyn' e Àh Óasan' a vÀh Óuseyn' e
- 12 Baóri gedÀ cÀn niåÀr et cÀnÀni kendine yÀr it
Yezid' e laènet hezÀr it mÀtem úil ey dilÀ mÀtem

SelÀmullÀh şÀh Óuseyn' e ãad hezÀr şÀhum Óuseyn' e
Laènet úÀtil-i Óuseyn' e Àh Óasan' a vÀh Óuseyn' e

12*

Vezin: - . - - / - . - - / - . - - / - . -

- 1 Ôalúi taècìz eylemişdir zÀr u giryÀnim benim
Çaròi devrÀna getirdi Àh u efàÀnim benim
KerbelÀ-yı èaşúa düşdü bu dil ü cÀnim benim
Bì-tekellüf èarø-ı dìdÀr úildı cÀnÀnim benim
ŞÀh Óuseyn' iñ rütbesin fehm etdi vicdÀnim benim
Kesilip Àh u fiàÀn øayè oldu aózÀnim benim
- 2 Zinet olmuş miónet ü cevr ile oÀk-i KerbelÀ
Çün şehidler şÀhına giydirdi tÀci KerbelÀ
Dikdi rÀyet mülk-i ev ednÀ²¹ya şÀh-ı KerbelÀ
Ehl-i beytiñ cilve-gÀhi KerbelÀ'dır KerbelÀ
ŞÀh Óuseyn' iñ rütbesin fehm etdi vicdÀnim benim
Kesilip Àh u fiàÀn øayè oldu aózÀnim benim
- 3 Ben ãanırdım bir menzilet oÀnedir bir nouùa kim
Etmişim cûrm ü òaùÀ estaàfirullÀh el-èaôim
Úildı mièyÀr-ı cihÀn ol vÀdiyi Ferd-i óakım
Anda tefriú oldu aãóÀb-ı şifÀ úalb-i selim

* 47. sayfa, 155. Şiir.

²¹ "Daha yakın oldu." Necm, 53/9.

ŞÀh Óuseyn' in rütbesin fehm etdi vicdÀnim benim
Kesilip Àh u fiàÀn øayè oldu aózÀnim benim

4 äyretÀ esdi resyl evlÀdina bÀd-i fenÀ
Maènide oldu muóauúaú bÀèiå-i feyø ü èauùÀ
Yoúsa rÀøi mi olurdu bunca ôulme KibriyÀ
Hep òarÀb olurdu èÀlem èarş ile beyne' á-åerÀ
ŞÀh Óuseyn' in rütbesin fehm etdi vicdÀnim benim
Kesilip Àh u fiàÀn øayè oldu aózÀnim benim

5 Kün fe-kÀn²² in öükmüne fermÀn olunca MuãùafÀ
YÀ nice evlÀdina ôulm edebilir eþúiyÀ
Bu muãibetle ser-efrÀz²³ oldu şÀh-i KerbelÀ
Bende-i Ál-i èAbÀsın BaóriyÀ àam yoú saña
ŞÀh Óuseyn' in rütbesin fehm etdi vicdÀnim benim
Kesilip Àh u fiàÀn øayè oldu aózÀnim benim

13*

Vezin: - . - - / - . - - / - . - - / - . -

1 MÀh-i Muóarrem yine tÀzelendi derd ü àam²⁴

²² "Ol, hemen oldu.". Bu söz, Kur'ân'da "kün fe-yekûn: Ol, hemen olur" (Bakara, 2/117; Âl-i İmrân, 3/47, 59; En'âm, 6/73; Nahl, 16/40; Meryem, 19/35; Yâsin, 36/82; Mü'min, 40/68) ibaresiyle, geniş zaman (muzarı) teklik üçüncü şahıs çekimiyledir. Edebiyatımızda çok sayıda örneği bulunan bu söz, ediplerimiz tarafından, Kur'ân'daki muzarı çekimi (geniş zaman), maziye (geçmiş zamana) dönüştürülerken, "kün fe-kân" şeklinde kullanılmıştır (Yılmaz, 1992: 98).

²³ ser-efrÀz: metinde "ser-firÀz".

* 51. sayfa, 168. Şiir.

MÀtem-i şÀh-i şehid ile cihÀn ùoldu tÀ[mÀ]m

- 2 Ehl-i beyt-i Aómed' iñ Àh u fiàÀni eri[şip]
Kûrs ile èarşa hemÀn raèşe verir [her] ãubó u şÀm
- 3 Faór-i cihÀn MuâtafÀ Àh ile úanlar döküben
Óadice hem FÀùimÀ mÀtem ederler[di] müdÀm
- 4 Derd ile şÀh MurtaøÀ ùutup çaròiñ çenberin
Òayberves ãarâdırıp mülkü úilan inhidÀm²⁵
- 5 [Hem] imÀmeyn-i HümÀmeyn yüz ùutup ol óaorete
ZÀrılıúla derler yÀ ÚÀhir-i Öü'l-intiúÀm
- 6 Baór-i èadÀlet coşub[an] öükmünü icrÀ úilar
Ol sebebden kÀéinÀt [hep] lerze eder ve's-selÀm
- 7 Bu Baóre'd-dìn derd ile úanlar döker dem-be-dem²⁶
Ehl-i beyt óauúl için raóm eyle [ey] òayru'l-enÀm

14*

Vezin: - . - - / - . - - / - . - - / - . -

²⁴ Misrain vezni bozuk.

²⁵ Misrain vezni bozuk.

²⁶ Misrain vezni bozuk.

* 54. sayfa, 180. Şiir.

- 1 Ey göñül Àh eyle kim geldi erişdi mÀtemiñ
 Úalmadı kevn ü mekÀn içinde bir yÀr-ı maóremiñ²⁷
 Öüzn ü àam Àh u fiàÀn oldu enis-i hem-demiñ
 KerbelÀ aóvÀline iñler semÀvÀt u zemìn
 Ehl-i beyte ôulm eden ôÀlime laènet her demiñ
 Etdi laènet anlara ehl-i şimÀl ehl-i yemìn
- 2 KerbelÀ aóvÀli şöyle baàrimı òýn eyledi
 Ehl-i beytiñ sýz u Àhi meni mecnýn eyledi
 Dìn[i] yoú úavm-i èanìd cevrini efzýn eyledi
 ÒÀnedÀn-ı MuãùafÀ' nıñ rÀóatın dýn eyledi
 Ehl-i beyte ôulm eden ôÀlime laènet her demiñ
 Etdi laènet anlara ehl-i şimÀl ehl-i yemìn
- 3 Áh n' idem ŞÀm ehli şÀhımı şehid eyledi²⁸
 Kÿfe úavmi sürmelendi eyledi èaôim dügüñ
 Íbni ZiyÀd ile èAmr-ı Saèd'a laènet dün bugün
 Ehl-i MuãùafÀ' yı etdi èuryÀn ser-nigýn²⁹
 Ehl-i beyte ôulm eden ôÀlime laènet her demiñ
 Etdi laènet anlara ehl-i şimÀl ehl-i yemìn
- 4 Vermedi bir úaùre Àb Àh MuãùafÀ evlÀdına
 Etdi cevr-i bì-şümÀr Ál-i èAbÀ eùfÀline
 Etdi laènet ins ü cin úavm-i Yezid'iñ cÀnına

²⁷ Misraín vezni bozuk.

²⁸ Misraín vezni bozuk.

²⁹ Misraín vezni bozuk.

Dökdü úan èars u semÀ maèäým-ı pÀkiñ zÀrına
Ehl-i beyte ôulm eden ôÀlime laènet her demiñ
Etdi laènet anlara ehl-i şimÀl ehl-i yemìn

5 Düşmedi bir úaùresi şÀhiñ demi òÀke ebed
Aàdı èarşa enbiyÀ ervÀóina dedi meded
Laènet inzÀl eyledi ol úavm için Rabbü'l-eóad
Sen de laènet et bu úavme BaóriyÀ gel etme red
Ehl-i beyte ôulm eden ôÀlime laènet her demiñ
Etdi laènet anlara ehl-i şimÀl ehl-i yemìn

15*

Vezin: - . - - / - . - - / - . - - / - . -

1 Ey gönü'l oldu bugün şÀh-ı şehid òýnu revÀn
MaôlýmÀn-ı ehl-i beytiñ sýzuna yandı cihÀn
Ál-i Aómed KerbelÀ deştinde úıldilar fiàÀn
Áh bugünde dest-i ôÀlime düş oldu maôlýmÀn
YÀd edip bu úiaâayı iñler hemÀn iñler hemÀn
Úan döküp derd ile Àh derler amÀn derler amÀn

2 Ol gürýh-ı ôÀlimÀnda meróametden yoú eåer
Ehl-i beytiñ cÀnına ãaldi sitemden bir şerer
ÒÀnedÀn-ı MuãuafÀ úanlar döker şeb tÀ-seóer
Bilmedi miúdÀrını ŞÀh-ı şehidiñ Şimr-i òar

* 55. sayfa, 181. Şiir.

YÀd edip bu úıââayı iñler hemÀn iñler hemÀn
Úan döküp derd ile Àh derler amÀn dirler amÀn

3 Cife-i dünyÀya tebdil etdi dÀreyn devletin
Íbni ZiyÀd'la èÖmer giydi fuøýlluú kisvetin
Yíúdilar bÀà-ı nübüvvet gülşeniniñ şevketin
iñletirler óaşre dek yÀ hÿ Muóammed ümmetin
YÀd edip bu úıââayı iñler hemÀn iñler hemÀn
Úan döküp derd ile Àh derler amÀn dirler amÀn

4 Laènet olsun ol Yezid'iñ tÀbièine ãad hezÀr
MaôlýmÀn-ı ehl-i beyte ôulm ile etdirdi zÀr
äayd-ı ôÀlim MuãùafÀ evlÀdını úildı şikÀr
Cümlesin èuryÀn edip sevú etdi ŞÀm'a nÀ-bekÀr
YÀd edip bu úıââayı iñler hemÀn iñler hemÀn
Úan döküp derd ile Àh derler amÀn dirler amÀn

5 Óaşre dek yazsa úalem derd-i derýnumdan eger
Yazamaz bir noúùasın hem bilmez aälindan òaber
ÔÀnedÀn-ı MuãùafÀ vermekdedir cÀn ile ser
Bende-i Ál-i èAbÀdır Baóri kemter úan döker
YÀd edip bu úıââayı iñler hemÀn iñler hemÀn
Úan döküp derd ile Àh derler amÀn dirler amÀn

Vezin: - . - - / - . - - / - . - - / - . -

- 1 ÔÀnedÀn-ı MuãùafÀ'yım il ne derse úo desin
Úanber-i ŞÀó MurtaøÀ'yım il ne derse úo desin
- 2 Varımı yaàmÀladı èaşú ile rÀhında anıñ
Bende-i Ôulú-ı RıøÀ'yım il ne derse úo desin
- 3 Tìr-i aèdÀ açdı dilde şeróa şeróa yaralar
Dil-sýzÀn-ı KerbelÀ'yım il ne derse úo desin
- 4 BÀà-ı óüsönüñdür anıñ firdevsi tezyin eyleyen
Kemter-i Zeynü'l-èAbÀ'yım il ne derse úo desin
- 5 Aldı nýrundan øiyÀ şems ü úamer ol dil-beriñ
ÇÀker-i BÀúır şehÀyım il ne derse úo desin
- 6 Lebleri òamr-ı ezel oldu cihÀna Caèfer'iñ
Ol ìmÀma pişvÀyım il ne derse úo desin
- 7 Mÿsi-i KÀôım gibi sulùÀna úul oldum şükür
MeddÀó-ı èAli RıøÀ'yım il ne derse úo desin
- 8 Edemez dil vaãfını şÀhım Taúiyyü's-ser-veriñ

* 57-58. sayfa, 191. Şiir.

Ben muóibb-i ŞÀh NekÀ' yım il ne derse úo desin

9 ŞÀh Óasan el-èAsker' iñ kÀn-ı seòÀsından müdÀm

Ben ümid-kÀr-ı èaùÀyım il ne derse úo desin

10 Mehdi'dir ol ser-veriñ ismi hidÀyetdir işi

Mehter-i ãÀóib-livÀyım il ne derse úo desin

11 ÇÀr-deh-i maèäýmu yÀd etdikçe iñler cÀn u dil

RÀhlarında cÀn-fedÀyım il ne derse úo desin

12 Ehl-i beytiñ òÀk-i pÀyıdır bu Baóre'd-dìn gedÀ

Maórem-i Ál-i èAbÀyım il ne derse úo desin

17*

Vezin: - - . - / - - . - / - - . - / - - . -

1 Vechiñde ôÀhir nýr-ı Óaú ceddiñ Muóammed yÀ Óuseyn

Óaú içindir lÀ raybe fih saña muóabbet yÀ Óuseyn³⁰

2 Òayru'n-nisÀdır maèdeniñ gevherisiñ ŞÀh Óaydar' iñ

Faòr-i resyldur reh-beriñ cÀhiñ velÀyet yÀ Óuseyn

3 Müéminlere reh-ber olduñ Óaú yolunda cÀna úiydîñ³¹

* 58. sayfa, 194. Şiir.

³⁰ Misraín vezni bozuk.

Şehidlere serdÀr olduñ rütbeñ şehÀdet yÀ Óuseyn

4 ÕÀtiñ ãifÀt oldu Óaú'a èibret-nümÀ olduñ ðalúa³²

Vücyduñ oldu muùlaúÀ yektÀ-yı úudret yÀ Óuseyn

5 Baóre'd-dìn mücrim kem-teriñ luùfuñ recÀ eyler senin

Óavl-i maóşerde Kevåer' iñ eyle mürüvvet yÀ Óuseyn

18*

Vezin: - . - - / - . - - / - . -

1 Áh bugün ùabl-i ecel gÿş etdi cÀn

Külli men fÀn³³ ile bulundu cÀnÀn

2 Birùaúim mekkÀrelik úılıp baña

Genç yaşımda beni aldatdı cihÀn

3 CÀnı verdim òoş velÀkin úanımı

Dökdü nÀ-óaú ol gürÿh-i ôÀlimÀn

4 YÀ şehidim ãanmañız maútÿl beni

BendegÀn-i KerbelÀ'yım işte úan

³¹ Beytin her iki misrainda da vezin bozuk.

³² Misrain vezni bozuk.

* 59. sayfa, 197. Şiir.

³³ "Yeryüzünde bulunan her canlı yok olacak." Rahmân, 55/26.

5 BaóriyÀ bu cÀnì arøa yoú meçÀl
ÔÀtime versin bu beyti oúyan

19*

Vezin: . - - - / . - - - / . - - - / . - - -

- 1 Göñül derdim nice èarø edeyim ey èÀşıú u yÀrÀn
Kesilmez ehl-i beytiñ derdi tÀ óaşre degin bir an
- 2 Bu derd teskin ola dersem eger bir an teàÀfülle
Tecelliler úilar bu derd ile her òerreden SüboÀn
- 3 Gözüm görmez cihÀnì her nefes dil Àh u zÀr eyler
Vücydum mÀtem-i ŞÀh-i şehidle oldu bir èummÀn
- 4 Vü deryÀda cemìè-i mümkünÀt àarú oldu reéyü'l-èayn
Edib[en] àarú cÀnimì öz(ü)nde eyledim mihmÀn
- 5 Boyandı reng ü levnim varliaim al úana Baóreddin
Anıñçün özsn ü hicrÀn derd ü àamla bilmezem seyrÀn

20*

Vezin: . - - - / . - - - / . - - - / . - - -

* 60. sayfa, 199. Şiir.
* 61. sayfa, 204. Şiir.

- 1 Nice ben aàlamaya[yı]m ehl-i beyt nÀlÀn iken
 Nice giryÀn olmaya[yı]m MuãùafÀ giryÀn iken
- 2 RÝz-ı mÀtem erişib[en] tÀzelendi derd-i dil
 Elde midir yanmamaú [ol] MurtaøÀ sÿzÀn iken
- 3 èAúl u nefş yeltenir ekl ile şürbe müdÀm³⁴
 RevÀ mıdir èÀşıúa meh-liúÀ èaùşÀn iken
- 4 Óayret-ender-óayrete düşdü cihÀn lÀ-cerem
 Úilmazlar mı taóayyür òayruén-nisÀ óayrÀn iken
- 5 Baóri gedÀ cÀn fedÀ ile èÀşıúsañ eger³⁵
 CÀna revÀ mı şÀh-ı beúÀ úurbÀn iken

21*

Vezin: 14'lü hece ölçüsü

- 1 MÀÓ-ı Muóarrem bugün ùulÿè etdi zamÀna
 ÒÀnedÀníñ fiàÀni erişdi ÀsumÀna
- 2 O deşt-i KerbelÀédır vÀdi-i cevr ü miónet
 äusuzluúla ôÀlimÀn ôulm etdi maôlymÀna

³⁴ Beytin her iki müşrainda da vezin bozuk.

³⁵ Beytin her iki müşrainda da vezin bozuk.

* 70-71. sayfa, 242. Şiir.

- 3 Ey ôÀlim-i bì-amÀn vay Yezid-i bed-gümÀn
Néetdi saña MuãùafÀ úiydïñ gene ìmÀna
- 4 Úuvvedeki buàøunu küfr ü èinÀ fisúini
Bugün fièle getirdiñ úarışma MüslümÀna
- 5 Bir ùaúim fitnelerle yiúdïñ esÀs-ı dìni
Úildiú óavÀle ôÀlim seni èÀdil RaómÀn' a
- 6 Olur mu rÀøi AllÀh bu ôulm-i bì-pÀyÀna
Ehl-i beytiñ gözyası döndü şöyle èummÀna
- 7 Laènet saña úavmine ãad hezÀr hem ceddine
HevÀ-yı nefse uyup úaãd etdiñ maôlýmÀna
- 8 Öürmet lazım şol úavme ki nesl-i MuãùafÀ' dır
Cemèi perìşÀn edip miâÀl etdiñ óirmÀna
- 9 Muãóaf-ı kÀéinÀtdır ãifÀtı maóø-ı õÀtdır
Minber-i ü hem miórÀbdır lÀ-mekÀnda mihmÀna
- 10 äalÀt et MuãùafÀya cümle Ál-i èAbÀya
äiddiú-ı bÀ-ñaafÀya hem èÖmer hem èOåmÀn' a
- 11 Baóri gedÀ cÀn verip yolunda ehl-i beytiñ

Küste-i nevè anlardır yol yol dÀrù'l-emÀna

22*

Vezin: . - - - / . - - - / . - - - / . - - -

- 1 Göñül Àlyde oldu derd ü àamla şehr-i mÀtemde
SiyÀh-ı óuzn ü hicrÀn ãardı etrÀfımı bu demde
- 2 Oúu ille'l-meveddet³⁶ sırrı fi'l-úurbÀ³⁷yı bünyÀn et
Egerçi baòtiyÀr olmaú dilerseñ her dü èÀlemde
- 3 Bu derdi añlamaz bì-derd olan èavÀm ile ebrÀr
Mücerred ehl-i dil-**i** pÀk ùahÀretle boyan derde
- 4 Gel ey merd-i vefÀ aldanma serÀba muóallÀdir
Gürýh-ı ehl-i beytiñ úıl tefekkür n'oldu meydÀnda
- 5 Cigerden dem çekip her dem gözünden ÀşikÀr eyle
Bu Baóre'd-dìn gedÀ nişin bil beyt-i ÀózÀnda³⁸

23*

Vezin: - . - - / - . - - / - . - - / - . -

* 72. sayfa, 246. Şiir.

³⁶ "...muhabbetten başka..." Şûrâ, 42/23.

³⁷ "...yakınlıktan..." Şûrâ, 42/23.

³⁸ Misraîn vezni bozuk.

* 75. sayfa, 253. Şiir.

- 1 MÀtemiñle dìde-úanım YÀ Óuseyn-i KerbelÀ
Óasretiñle dil-syzÀnim YÀ Óuseyn-i KerbelÀ
- 2 Göremez bir laóôa çesm[im] ò`Àb-ı rÀóat bì-riyÀ
Õikr ü fikriñle müdÀmım YÀ Óuseyn-i KerbelÀ
- 3 Dürr-i pÀk-i MuãùafÀ' sìñ maèdeniñ de FÀùima
RÀhına fedÀ-yı cÀnım YÀ Óuseyn-i KerbelÀ
- 4 FÀùimÀ binti Muóammed MuãùafÀ ümdür saña
Medóine èÀciz zebÀnim YÀ Óuseyn-i KerbelÀ
- 5 ŞÀh èAliyyüél-MurtaøÀya tÀc-ı dìn başında seniñ
CÀn-niåÀr-ı òÀk-i pÀyım YÀ Óuseyn-i KerbelÀ
- 6 Nice úa d etdi saña úavm-i Yezid-i bì-amÀn
LaènetullÀh bì-şümÀrim YÀ Óuseyn-i KerbelÀ
- 7 Úadr-i pÀkiñ bilmeyip úiydı o ôÀlim Şimr-i òar
Aña her dem[de] belÀyım YÀ Óuseyn-i KerbelÀ
- 8 Ryz şeb ibni Ziyàd'la ibni Saèd'a laènete
Bu òuãýaa mübtelÀyım YÀ Óuseyn-i KerbelÀ
- 9 Meşrebim her dem Óuseyn[i]-meşreb ile yÀ îlÀh
Her nefes budur amÀnim YÀ Óuseyn-i KerbelÀ

- 10 Cümle Ál-i MuãùafÀ düshmÀnına düshmÀneyim
Dostlarına muòliâÀním YÀ Óüseyn-i KerbelÀ
- 11 Bu belÀ-yı KerbelÀ'ya èarş-ı aèlÀ úan döker
Nice dinsin Àh fiàÀním YÀ Óüseyn-i KerbelÀ
- 12 Úıl úabýl bu Baóri kemter úulu ceddiñ èasúına
Bende-i Ál-i èAbÀyım YÀ Óüseyn-i KerbelÀ

24*

- Vezin:** . - - - / . - - - / . - - - / . - - -
- 1 Bugün şÀhím şehid oldu şehÀdet vaútidir şimdi
O maôlym ehl-i beyt cümle firÀúat vaútidir şimdi
ÌmÀn ehli eder feryÀd óarÀret vaútidir şimdi
O òÀéin fitne-i MervÀn'a laènet vaútidir şimdi
- 2 Muóarrem mÀhiniñ cumèa gününde ŞÀh şehid oldu
O maôlym ehl-i beyt beynde mÀtem Àh şedid oldu
ÌmÀn ehli eder feryÀd óarÀret vaútidir şimdi
O òÀéin fitne-i MervÀn'a laènet vaútidir şimdi
- 3 FirÀú-ı àoncamızla ehl-i ìmÀn èanelib oldu
Buña iúdÀm eden ôÀlim o dem Óaú'dan baèid oldu

* 77-78. sayfa, 262. şiir.

- ÌmÀn ehli eder feryÀd óarÀret vaútidir şimdi
 O òÀéin fitne-i MervÀn'a laènet vaútidir şimdi
- 4 O şÀh-ı KerbelÀ'ya daèvet etdiñ ...³⁹
 O maèäýmlara Óaú' dan úorúmayıp úiydíñ fuøýlluúla
 ÌmÀn ehli eder feryÀd óarÀret vaútidir şimdi
 O òÀéin fitne-i MervÀn'a laènet vaútidir şimdi
- 5 Be hey òÀéin Óuseyn'e nice cevr etdiñ ãusuzluúla
 ÌmÀn ehlin düşürdüñ mÀteme fisú u füçýrluúla
 ÌmÀn ehli eder feryÀd óarÀret vaútidir şimdi
 O òÀéin fitne-i MervÀn'a laènet vaútidir şimdi
- 6 Bu aóvÀle Muóammed MuãùafÀ rÀøi degil billÀh
 Óuøyrunda eder daèvÀ èAliyyüél-MurtaøÀ vallÀh
 ÌmÀn ehli eder feryÀd óarÀret vaútidir şimdi
 O òÀéin fitne-i MervÀn'a laènet vaútidir şimdi
- 7 HemÀn rýz-ı úiyÀmetde eder şÀkk-i giribÀn şÀh
 Muóibb-i òanedÀn cümle bu aóvÀle ederler Àh
 ÌmÀn ehli eder feryÀd óarÀret vaútidir şimdi
 O òÀéin fitne-i MervÀn'a laènet vaútidir şimdi
- 8 Gel ey dil óasret-i ŞÀh ile cigeriñ kebÀb eyle

³⁹ Metinde şu şekilde:



O maôlým ehl-i beytiñ óÀline çesmiñ sìl-Àb eyle
Ki terk-i óubb-i dünyÀ eyleyip mülküñ òarÀb eyle
O şÀhıñ mÀtemiyle BaóriyÀ cismiñ türÀb eyle
ÌmÀn ehli eder feryÀd óarÀret vaútidir şimdi
O òÀéin fitne-i MervÀn'a laènet vaútidir şimdi

25*

Vezin: - . - - / - . - - / - . - - / - . -

- 1 Eä-ääalÀ gelsin beri meydÀn-ı èasú ser-verleri
Beyhýde lÀf etmesin daèvÀ-yı èasúıñ erleri
- 2 KerbelÀ vÀdilerinde baór-i dem cÿş eyledi
Anda àarú oldu bugün Àl-i èabÀ gevherleri
- 3 Yoú mu inãÀfiñ eyÀ Àl-i Muóammed cÀn verip
KerbelÀ deştinde Àh aääarları ekberleri
- 4 İki gül etmiş idi gülzÀr-ı Aómed'de ôuhýr
Ôulm ile ãoldurdu ôÀlimler o dìn rehberleri
- 5 Çarò-ı ôÀlim etmedi devriñ Muóammed'den yaña
Devrini devr eylesin Óaú bozulup çenberleri
- 6 Yiúdilar dìniñ esÀs-ı künhünüñ bünyÀdını

* 81. sayfa, 275. Şiir.

Ser-nigÿn eylediler miórÀb u hem minberleri

- 7 LÀle-reng olsun bugün rÿy-i zemìn başdan başa
BaóriyÀ dem çek cigerden boy a her bir yerleri

26*

Vezin: - . - - / - . - - / - . - - / - . -

- 1 Ben belÀ ãaónında dikdim biñ belÀ sancaàını
Maóv edip ðevú u ãafÀ leõõet mürüvvet ùaàını
- 2 Derd ü àam Àh u fiàÀn ile enisim bì-riyÀ
Ser-te-ser yiúdím meserret kışveriniñ bÀàını
- 3 Bu vüçydum KerbelÀ oldu hemÀn óaúúaél-yaúin
LÀle-reng úıldım gözüm úanıyla her ùopraàını
- 4 Ehl-i beyte úıldisa cevr ü cefÀ düşmÀnları
Baña yÀrÀním úilar ôulm ü sitem envÀèını
- 5 Her zamÀn baña Muóarrem her mekÀním KerbelÀ
Baór-i sÿzum [bilmezem] Nil ü FirÀt ırmaàını

27*

* 83. sayfa, 281. Şiir.

* 84-85. sayfa, 287. Şiir.

Vezin: . - - - / . - - - / . - - - / . - - -

- 1 Bugün èÀlem baña başdan başa dÀr-i caóim oldu
Vüçýdum derd ü àam hicrÀn ile naús-i saúim oldu
- 2 Dem-À-dem Àh edip dil tÀzeler derd-i şehenşÀhı
Yoú [i]se bir nefes çiúmaz göñülden dil èalım oldu
- 3 Egerçi KerbelÀ meydÀnı óÀøir olsa óayretde
Úalıp der idi ki YÀ Rab bugün emr-i èaôim oldu
- 4 Baña ãabr et deyü vÀèiô nañìoatler úilar dÀéim
Nice ãabr edeyim Àh KerbelÀ òýnla nemim oldu
- 5 O maôlým ehl-i beytiñ zÀrını Baóri ùuyar her an
Anıñçün her ùaèÀm úaùrÀn u meşrÿbÀt óamım oldu

28*

Vezin: - . - - / - . - - / - . - - / - . -

- 1 Úaynadı yine şehid-i KerbelÀ'nıñ demleri
Baórves cÿş eyleyip àarú eyledi èÀlemleri
KÀéinÀtı iñledir derd ehliniñ mÀtemleri
èÁşıúÀna çoú mudur úilsa fedÀ cÀn serleri

* 88. sayfa, 295. Şiir.

- CÀn niåÀr eylediler aãdÀf-ı zehrÀ dürleri
Dìn-i Aómed uàruna aãàarları ekberleri
- 2 Bilmediler úadrini şÀhiñ gürÿh-ı bì-vefÀ
Nesl-i pÀk-i MuãùafÀ'ya úıldilar cevr ü cefÀ
Bunca ôulme cüréet edenler degil mi eşúiyÀ
MÀtemiyle cÀni úurbÀn etmesin mi evliyÀ
CÀn niåÀr eylediler aãdÀf-ı zehrÀ dürleri
Dìn-i Aómed uàruna aãàarları ekberleri
- 3 Gül-èiõÀr-ı MuãùafÀ' nıñ güllerin ãoldurdular
Ehl-i beytiñ Àh u zÀrı èarşa dek aàdirdilar
On sekiz biñ èÀlemi efàÀn ile ùoldurdular
ÒanedÀn-ı MuãùafÀ bu yolda cÀna úiydilar
CÀn niåÀr eylediler aãdÀf-ı zehrÀ dürleri
Dìn-i Aómed uàruna aãàarları ekberleri
- 4 Yaratılılı cihÀn görmedi kimse böyle óÀl
Miónet-i cevr-i imÀmeyne bulunmaz bir miåÀl
Yazmadı devr-i cihÀn tÀriòleri böyle maúÀl
Ehl-i imÀn zümresi ya olmasın mı pür-melÀl
CÀn niåÀr eylediler aãdÀf-ı zehrÀ dürleri
Dìn-i Aómed uàruna aãàarları ekberleri
- 5 Ehl-i beytiñ mióneti sırr-ı ezel taúdìridir
ÒÀnedÀnı yandıran farù-ı maóabbet nÀrıdır

Buña cüréet edene İslâm diyen àaddÀredir
Bu firÀúdan úalb-i Baóre'd-dìn gedÀ biñ pÀredir
CÀn niâÀr eylediler aãdÀf-i zehrÀ dürleri
Dìn-i Aómed uàruna aãàarları ekberleri

KAYNAKLAR

- ALGÜL, Hüseyin. (2009). *Kerbelâ Kanayan Bir Yara Gönül Sızlatan Bir Facia*. İstanbul.
- ARSLAN, Mehmet ve Erdoğan, Mehtap. (2009). *Kerbela Mersiyeleri*. Ankara.
- ÇAĞLAYAN, Bünyamin. (1997). *Kerbelâ Mersiyeleri*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara, Türkiye.
- ÇİFTÇİ, Cemil. (2008). *Divan Şiirinde Kerbelâ Ağıtları*. İstanbul.
- GÖLPINARLI, Abdülbaki. (1992). *Alevi-Bektaşı Nefesleri*. İstanbul.
- GÜNGÖR, Şeyma. (2003). "Maktel-i Hüseyin". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, C. 27, s. 456-457.
- KARAHAN, Abdulkadir. (1939). *Anadolu Türk Edebiyatında Maktel-i Hüseyin'ler*. Edebiyat Fakültesi Türkoloji Disiplini Mezuniyet Travayı. İstanbul.
- TOPRAK, M. Faruk. (2004). "Mersiye". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, C. 29, s. 215-217.

UZUN, Mustafa. (2006). "Muharremiye". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, C. 31, s. 8-9.

YILMAZ, Mehmet. (1992). *Edebiyatımızda İslâmî Kaynaklı Sözler*. İstanbul.